

1. Eksploatacja podziemna złóż węglowych	
1.1. Pojęcie eksploatacji górniczej i wybierania.....	11
1.2. Ogólne zasady eksploatacji złóż węglowych.....	13
1.3. Klasyfikacja skał stropowych i spągowych	15
1.4. Sposoby kierowania stropem	17
1.5. Podział systemów wybierania pokładów węglowych	20
1.6. Wybór systemu wybierania.....	22
1.7. Ścianowe systemy wybierania	23
1.7.1. Zasadnicze cechy ścianowego Systemu wybierania	23
1.7.2. Odmiany ścianowych systemów wybierania	24
1.7.3. System ścianowy podłużny z zawałem stropu	26
1.7.4. System ścianowy poprzeczny z zawałem stropu.....	62
1.7.5. System ścianowy z częściowym zawałem stropu	63
1.7.6. System ścianowy z podsadzką suchą pasami	64
1.7.7. System ścianowy z pełną podsadzką suchą.....	67
1.7.8. Systemy ścianowe z podsadzką hydrauliczną	70
1.8. Systemy wybierania ubierkowo-filarowe	79
1.9. Systemy wybierania zabierkowe	80
1.9.1. Wiadomości ogólne	80
1.9.2. Wybieranie zabierkami z zawałem stropu.....	81
1.9.3. Wybieranie zabierkami z podsadzką hydrauliczną.....	85
1.10. Systemy wybierania komorowe.....	85
1.11. Systemy wybierania pośrednie ubierkowo-zabierkowe	86
1.12. Wybieranie pokładów grubych warstwami.....	89
1.12.1. Systemy wybierania wielowarstwowego	89
1.12.2. Wybieranie warstwami równoległymi do spągu z zastosowaniem podsadzki hydraulicznej.....	90
1.12.3. Wybieranie warstwami równoległymi do spągu z zawałem stropu.....	93
1.12.4. Wybieranie warstwami poziomymi (płytami).....	96
1.13. Eksploatacja złóż węglowych metodą podziemnego zgazowania.....	98

2. Eksploatacja w warunkach zagrożeń	
2.1. Wybieranie pokładów pod obiektami chronionymi.....	102
2.2. Wybieranie pokładów w warunkach zagrożenia metanowego	104
2.3. Wybieranie pokładów skłonnych do samozapalenia	105
2.4. Wybieranie pokładów w warunkach zagrożenia tapaniami.....	106
2.5. Wybieranie pokładów w warunkach zagrożenia wodnego.....	109
2.6. Wybieranie pokładów zagrożonych wyrzutami gazów i skał.....	111
2.7. Zasady postępowania przy zagrożeniu wybuchem pyłu węglowego....	111
3. Podziemna eksploatacja złóż rud i soli	
3.1. Klasyfikacja systemów eksploatacji rud	113
3.2. Systemy eksploatacji rud miedzi	115
3.2.1. Warunki i sposoby eksploatacji	115
3.2.2. Systemy ścianowe	117
3.2.3.. Systemy komorowo-filarowe	118
3.3. Systemy eksploatacji rud cynku i ołowiu	135
3.3.1. Warunki i sposoby eksploatacji	135
3.3.2. Systemy zabierkowe.....	137
3.3.3. Systemy komorowo-filarowe	142
3.3.4. System ubierkowy z podsadzką hydrauliczną.....	145
3.3.5. System chodnikowo-podpółkowy z zawałem stropu	146
3.3.6. System komorowy z zawałem stropu.....	148
3.4. Systemy eksploatacji rud żelaza	149
3.5. Systemy eksploatacji złóż soli	152
3.5.1. Warunki i metody eksploatacji złóż soli.....	152
3.5.2. Eksploatacja złóż soli metodą podziemną suchą.....	154
4. Podsadzanie wyrobisk	
4.1. Podsadzanie wyrobisk i jego znaczenie w eksploatacji złoża	161
4.2. Podsadzka hydrauliczna.....	162
4.2.1. Wiadomości ogólne	162
4.2.2. Materiały podsadzkowe.....	164
4.2.3. Eksploatacja i dostawa materiałów podsadzkowych.....	167
4.2.4. Podsadzkownia.....	168
4.2.5. Rurociągi podsadzkowe	172
4.2.6. Wykonywanie podsadzania	179
4.2.7. Oczyszczanie wód podsadzkowych	188
4.2.8. Typowe awarie urządzeń podsadzkowych i sposoby ich usuwania	191
4.3. Podsadzka sucha	192
4.3.1. Wiadomości ogólne	192
4.3.2. Podsadzka sucha ręczna	193

4.3.3.	Podsadzka sucha częściowo zmechanizowana.....	193
4.3.4.	Podsadzka sucha zmechanizowana	194
4.4.	Doszczelnianie zrobów	197
4.4.1.	Cel doszczelniania.....	197
4.4.2.	Mieszanki do doszczelniania zrobów	197
4.4.3.	Metody doszczelniania zrobów	198
5.	Wpływ eksploatacji złoża na zachowanie się górotworu i powierzchni	
5.1.	Zachowanie się górotworu w czasie eksploatacji złoża.....	201
5.2.	Niecka osiadania, jej kształt i zasięg	203
5.3.	Deformacje nieciągłe powierzchni ziemi	208
5.4.	Możliwości zmniejszenia wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię ziemi	209
5.5.	Filary ochronne i oporowe.....	210
5.6.	Usuwanie szkód górniczych i ochrona środowiska naturalnego	212
6.	Przewietrzanie kopalń	
6.1.	Cel i znaczenie przewietrzania kopalń.....	214
6.2.	Powietrze kopalniane.....	214
6.2.1.	Skład powietrza atmosferycznego i kopalnianego	214
6.2.2.	Gazy szkodliwe występujące w kopalniach podziemnych... ..	217
6.2.3.	Kontrola składu powietrza kopalnianego	220
6.2.4.	Pyły szkodliwe w powietrzu kopalnianym.....	227
6.3.	Klimatyczne warunki pracy w kopalni	229
6.3.1.	Czynniki wpływające na przewietrzanie i komfort pracy	229
6.3.2.	Intensywność chłodzenia.....	234
6.3.3.	Wymagania dotyczące klimatycznych warunków pracy w polskim górnictwie	235
6.3.4.	Ilość powietrza	235
6.4.	Przepływ powietrza w kopalni.....	239
6.4.1.	Sieć wentylacyjna i jej elementy	239
6.4.2.	Czynniki powodujące ruch powietrza w kopalni	240
6.4.3.	Rozprowadzenie powietrza w kopalni	246
6.4.4.	Urządzenia wentylacyjne	251
6.4.5.	Przewietrzanie wyrobisk wentylacją odrębną	255
6.5.	Możliwości poprawy warunków klimatycznych w kopalni	259
7.	Zagrożenie metanowe	
7.1.	Ogólne wiadomości o zapalności i wybuchowości metanu.....	265
7.2.	Wydzielanie się metanu w kopalniach węgla	267
7.3.	Klasyfikacja zagrożeń metanowych.....	268
7.4.	Wykrywanie i pomiar metanu.....	270

7.5.	Zwalczanie zagrożenia metanowego	276
7.5.1.	Zasady i sposoby zwalczania zagrożenia metanowego.....	276
7.5.2.	Wentylacyjne zwalczanie zagrożenia metanowego.....	277
7.5.3.	Zwalczanie przystropowych nagromadzeń metanu	278
7.5.4.	Odmetanowanie górotworu	279
7.5.5.	Odcięcie dopływu metanu do wyrobisk	280
7.5.6.	Inicjatory zapalenia metanu.....	281
7.5.7.	Zabezpieczenie metanometryczne kopalń.....	283
7.5.8.	Kontrola zagrożenia metanowego	288
7.5.9.	Dokumentacja pomiarów metanu.....	292
8.	Zagrożenie wybuchami pyłu węglowego	
8.1.	Wybuch pyłu węglowego.....	293
8.2.	Podział pokładów pod względem zagrożenia wybuchem pyłu węglowego.....	295
8.3.	Zwalczanie niebezpieczeństwa wybuchów pyłu węglowego	296
8.3.1.	Linie obrony przeciwko wybuchom pyłu węglowego	296
9.	Pożary podziemne	
9.1.	Przyczyny i podział pożarów podziemnych	306
9.2.	Wczesne wykrywanie pożarów endogenicznych	308
9.3.	Gazy pożarowe	310
9.4.	Przebieg pożaru.....	312
9.4.1.	Wiadomości ogólne	312
9.4.2.	Zabezpieczenie ludzi przed zadymieniem.....	314
9.4.3.	Ograniczenie strefy zadymienia	315
9.4.4.	Zaburzenia wentylacyjne.....	315
9.4.5.	Ogniska wtórne pożaru.....	317
9.4.6.	Wybuch gazów pożarowych.....	317
9.5.	Zapobieganie pożarom podziemnym.....	318
9.5.1.	Wiadomości ogólne	318
9.5.2.	Techniczne środki zapobiegawcze	318
9.5.3.	Technologiczne środki zapobiegawcze	320
9.5.4.	Organizacyjne środki zapobiegawcze	321
9.6.	Zachowanie się załogi w czasie pożaru	322
9.7.	Sprzęt oczyszczający uciezkowy	323
9.7.1.	Pochłaniacz ochronny.....	323
9.7.2.	Aparat regeneracyjny uciezkowy	325
9.8.	Zwalczanie pożarów	328
9.8.1.	Grupy pożarów	328
9.8.2.	Środki gaśnicze i sprzęt gaśniczy	328
9.8.3.	Prowadzenie akcji przeciwpożarowej	333

9.8.4. Gaszenie ognia otwartych	333
9.8.5. Gaszenie pożarów podziemnych przez otamowanie.....	334
9.9. Otwieranie pól pożarowych.....	340
10. Odwadnianie kopalń i zagrożenie wodne	
10.1. Źródła przyływu wody do kopalni.....	342
10.2. System odwadniania kopalni	344
10.3. Zagrożenie wodne kopalń.....	350
10.3.1. Wiadomości wstępne, stopnie zagrożenia wodnego	350
10.3.2. Rozpoznanie zagrożenia wodnego	351
10.3.3. Sposoby zwalczania zagrożenia wodnego	352
11. Zagrożenie tapaniami	
11.1. Pojęcia podstawowe.....	357
11.2. Skłonność skał do tapani. Przyczyny tapani.....	359
11.3. Objawy tapani.....	360
11.4. Rodzaje tapani.....	361
11.5. Stopnie zagrożenia tapaniami	361
11.6. Ocena stanu zagrożenia tapaniami.....	362
11.7. Zwalczanie zagrożenia tapaniami.....	364
12. Zagrożenie wyrzutami gazów i skał	
12.1. Pojęcia podstawowe.....	366
12.2. Przyczyny oraz przebieg wyrzutów gazów i skał.....	367
12.3. Zagrożenie wyrzutami gazów i skał	368
12.4. Badania możliwości występowania wyrzutów gazów i skał.....	369
12.5. Zwalczanie zagrożenia wyrzutami gazów i skał.....	371
12.6. Prowadzenie robót górniczych w pokładach zagrożonych wyrzutami gazów i skał	372
13. Przeróbka mechaniczna kopalni użytecznych	
13.1. Wiadomości wstępne	373
13.2. Podstawowe operacje przeróbcze	374
13.2.1. Podział operacji przeróbczych.....	374
13.2.2. Klasyfikacja mechaniczna – przesiewanie	375
13.2.3. Klasyfikacja przepływowa hydrauliczna i aerodynamiczna	380
13.2.4. Rozdrabianie.....	381
13.2.5. Wzbogacanie ręczne.....	383
13.2.6. Wzbogacanie mechaniczne	384
13.2.7. Wzbogacanie magnetyczne i elektrostatyczne.....	390
13.2.8. Wzbogacanie flotacyjne	391
13.2.9. Wzbogacanie chemiczne	395

13.3. Operacje pomocnicze w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla ...	396
13.3.1. Odwadnianie i odmulanie.....	396
13.3.2. Suszenie.....	398
13.3.3. Odpylanie	399
13.4. Przeróbka mechaniczna węgla kamiennego	399
13.5. Analiza techniczna i elementarna węgla.....	400
13.6. Użytkowanie węgla kamiennego	401
13.6.1. Główne kierunki użytkowania węgla kamiennego	401
13.6.2. Spalanie	401
13.6.3. Zgazowanie	402
13.6.4. Odgazowanie węgla	403
16.4.5. Uwodornienie	405
13.7. Wzbogacanie rud metali	405
13.8. Przeróbka mechaniczna soli i siarki.....	409
 Ilustracje barwne.....	 411